

FoU-dagar i ekologisk produktion 2019

Anteckningar från Idécafé – Trädgårdsspåret, tema växtskydd

Vi var ca 20 personer. Inledningsvis grupperade sig deltagarna i 3 grupper och diskuterade de mest angelägna frågorna inom växtskyddsområdet. Varje grupp enades om 2 frågor som de skrev ner på lappar. Grupperna redovisade sina frågor, vi grupperade de olika lapparna efter likartade ämnesområden och diskuterade dem därefter i storgrupp.

Kurser och rådgivning

- Ekokurser – konkretisera och applicera på verkligheten
- Rådgivning till producenter

Det behövs fler fortbildningskurser med konkreta körscheman. Det är ett glapp mellan expertkunskapen och praktiken.

Det bör finnas utbildningar på olika nivåer – kanske ett upplägg med olika moduler. Det behövs både en allmän kurs och möjligt till fördjupning inom flera ämnesområden.

Det bör finnas utbildningar som riktar sig till yrkesodlare i norra Sverige som utgår från de odlingsbetingelser som råder där.

Det behövs fördjupningskurser inom exempelvis bär- och fruktodling.

Högre kurs i ekologiskt lantbruk som SLU körde tidigare är saknad. Önskvärt att den tas upp igen. Kan HS vara en lämplig organisation för att driva vidare konceptet? HS finns ju i hela landet.

YH-utbildningar på distans kan vara ett alternativ. Jämför distansutbildning för biodlare i Eslöv. YH-utbildningar finns på olika platser i landet. Dingleskolan har en utbildning med 2 veckors praktik. Hvilan har kortkurser i trädgårdsodling, 4 tillfällen x 2 dagar + eget projekt. Kursen hålls under januari-februari, grupp om cirka 10 personer, kostnad runt 13 000 kr, kursen har drivits i cirka 10 år.

Det bör i första hand vara kurser där man är fysiskt närvarande men webinarier är ett alternativ.

Det är viktigt att det finns möjligheter/mötesplatser för erfarenhetsutbyte mellan odlare

Rådgivning till producenter saknas på många håll i landet, speciellt i norra Sverige. Kan vara en bidragande orsak till att trädgårdsodlingen inte ökar. Vad behövs för att vända trenden?

Tillväxtverket har kommit fram till att 82 procent av trädgårdsföretagen inte har några anställda. Det saknas betalningsförmåga både för att anställa och för att bekosta rådgivning.

Utredning efter utredning kommer fram till att det är brist på rådgivning till trädgårdsföretag.

Det behövs fler rådgivare med spetskompetens. En jämförelse i tidningen Ekologisk lantbruk visar att det finns 4 gånger fler rådgivare per lantbrukare i Danmark jämfört med i Sverige. I Danmark finns ingen statligt subventionerad rådgivning. Det finns en tradition i Danmark och en betalningsvilja för privat rådgivning. En stor skillnad mellan länderna är avståndet mellan lantbruken/odlingarna. I Sverige är det långt mellan odlarna, speciellt i norra och mellersta Sverige. Det kostar mycket att ta upp en rådgivare från exempelvis Västra Götaland till Västernorrland. Myndigheter måste hjälpa till. Rådgivaren kostar 800 kr per timme och odlaren har en inkomst på runt 100 kr per timme. Kanske kan en kombination av statlig subventionering och betalrådgivning vara en lösning?

Vi bör dra lärdomar av hur rådgivningen är upplagd i Finland.

Om vi ska kunna sjsätta Livsmedelsstrategin behövs fler rådgivare i hela landet. I ett projekt i Norrbotten jobbar man även med barn för att öka intresset och kunskapen om livsmedelsproduktion. Kunskapsmässigt har vi förlorat flera generationer. Vi bör ta nya trender som stadsodling och exempelvis kajodling i Göteborg på allvar. Myndighetsutövningen bör vara mer rådgivande än kontrollerande för att bättre bistå företagen. Men det har varit starka krafter som drivit att skilja på rådgivning och tillsyn för att undvika jävsituationer. LRF har tagit fram material för politiker och myndigheter för att öka förståelsen för de utmaningar som företagen ställs inför och det helhetstänk som behövs för att kunna driva och vidareutveckla företagen.

Kommunikation

- Osäkerhet vad som gäller lagar etc., följdproblem, hur förklara ut till producent m.m.
- Större tillgång till biologiska växtskyddsmedel
- Skadegörare i svarta vinbär

Det är brist på preparat.

Det bör finnas större tillgång till biologiskt växtskydd.

Det borde vara ett bättre samspel mellan myndigheter och praktiker i Sverige.

Kommunicera vad som är rätt appliceringsteknik.

Odlingssystem

- Hållbara odlingssystem

Viktigt att hitta helhetslösningar som är mindre sårbara och som stärker växten. Förfina odlingsmetoder, arbeta med jorden, växtnäringstillförseln och så vidare. Här behövs ”påfyllnad” kunskapsmässigt för att kunna jobba med helheten. Företag som arbetar aktivt med sin jord ser goda resultat i ökad avkastning och minskade växtskyddsproblem.

Det behövs ett utvecklingsarbete kring biodiversitet i odlingen. Vi kan/bör inte förlita oss på preparaten. Blomsterremsor i odlingarna är en metod. Det behövs information om detta ut till odlarna.

Koncept som tillämpas inom permakultur och skogsträdgårdar kan vara intressant att ”plocka över” i större system. Vi bör inte fastna i ett ”konventionellt” ekotänk. Ska vi vara kvar där vi är eller hänga på en ny trend?

Det behövs stabilare forskningsunderlag för system som inte förlitar sig på direkta växtskyddsmedel.

Det behövs tester av allmänkemikalier.

Har fermenterad gödsel någon dokumenterad effekt på växtskyddet?

Generationsväxling

- Nya måste certifiera sig

Få certifierar sig, systemen bör förenklas.

Det är för höga kostnader i dag. Odlare väljer bort certifieringen med argument som att företaget och odlingen är transparent. Certifieringen ger inget mervärde för kunden. Kunden är den verkliga ”certifieraren”.

Det borde räcka med en kontroll per företag där man betalar för det man behöver.

Diagnos

- Bättre diagnostisering

Vi hann inte diskutera detta ämne.